

FACULTATEA DE STOMATOLOGIE A UNIVERSITĂȚII DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE „NICOLAE TESTEMIȚANU” LA 50 ANI

Până în anul 1959 cadre de profil stomatologic cu studii superioare în Republica Molodova nu se pregăteau, de aceea nivelul asistenței stomatologice populației era insuficient. Așa, în anul 1934 în Moldova la 10 mii de populație reveaneau 0,2 dențiști, funcționau 45 cabinete în care activau 95 dențiști și tehnicieni dentari.

În anul 1959 în cadrul colegiilor medicale din or. Chișinău și Tiraspolau fost deschise secții pentru pregătirea dențiștilor, iar în or. Bălți și a tehnicienilor dentari. În 1961 au avut loc primele promoții ale acestor instituții în număr de 29 persoane, iar în anul 1962 au absolvit secțiile respective 53 dențiști și 29 tehnicieni dentari.

Din aceste considerente în anul 1950—1962 numărul dențiștilor a crescut de la 112 la 254, iar a tehnicienilor dentari respectiv de la 66 la 137.

Totodată, necesitatea de cadre de profil stomatologic cu studii superioare rămânea extrem de mare neputând fi satisfăcută de acel mic număr de specialiști care veneau sporadic din Ucraina, Rusia și alte republici ale fostei Uniuni Sovietice. Din aceste motive în anul 1954 în Institutul de Stat de Medicină din Chișinău au fost înmatriculați și trimiși la Institutul de Stat de Medicină Stomatologic din or. Harcov (Ucraina) 25 abiturienți în scopul pregătirii cadrelor naționale de profil stomatologic. În anul 1959 au absolvit această instituție și s-au întors la baștină: M. Bușan, S. Sîrbu, I. Postolachi, C. Caducenco-Solomaha, P. Romanescu-Nișașev, S. Grostopor-Barabaș, A. Revușchi-Eni, I. Șeptichin, I. Morenco-Cuțenco, T. Zabolica.

Cu aceeași destinație au fost înmatriculați și trimiși la facultatea de stomatologie a Institutului de Stat de Medicină „N.Pirogov” din or. Odesa (Ucraina) în anul 1958 și 1959 câte 15 abiturienți, dintre care în anul 1963 după absolvirea facultății s-au întors în Patrie: A. Bujor-Baraniuc, I. Munteanu, P. Godoroja, A. Guțuleac, E. Chiriac, A. Cușnir, C. Harea, I. Saragiu, V. Pătărău, M. Repeșco, D. Șerbatiuc.

Absolvenții acestor instituții au fost primele cadre naționale cu studii superioare în domeniul stomatologiei ce ulterior au și format nucleul corpului profesoral-didactic al facultății de Stomatologie a Institutului de Stat de Medicină din or. Chișinău. Necățind la aceste măsuri, necesitatea în cadre de profil stomatologic continuă să rămână extrem de stringentă.

Ținând cont de această situație, de recomandarea Conferinței III republicane a stomatologilor (1957) și demersurile ISMC, Ministerul Ocrotirii Sănătății din R. S. S.M. (ministru — A. Discalenco) prin ordinul nr.122 din 8 iunie 1959 ordonă Institutului de Stat de Medicină din Chișinău (rector — N. Testemițanu) înmatricularea la facultatea de Stomatologie a 50 de studenți asociați la facultatea de Pediatrie (decan — Gh. Moskovko).

Odată cu fondarea facultății de Stomatologie, apare necesitatea pregătirii cadrelor didactice.

Pentru început, prin ordinul ministerului Ocrotirii Sănătății nr.52 din 9 mai 1960 au fost înmatriculați în secundariatul clinic 5 medici stomatologi, iar prin ordinul nr.84 din 19 mai 1960 al Institutului de Stat de Medicină din Chișinău deplasați în clinicile de vază ale Rusiei și Ucrainei pe un termen de pînă la 1 iulie 1961 la disciplinele stomatologie-terapeutică — S. Sîrbu (Kiev); stomatologie-ortopedică — M. Bușan și P. Topolnîchii (Kiev); pînă la 30 decembrie 1961 la chirurgie oro-maxilo-facială — A. Guțan (Leningrad); V. Ocușco (Moscova).

În iulie 1961 au fost deschise 3 catedre de profil stomatologic: terapeutică, ortopedică și chirurgie oro-maxilo-facială.

Catedrele au fost amplasate în cadrul bazelor Spitalului Clinic Republican — catedra de chirurgie oro-maxilo-facială în secția respectivă fondată în anul 1959; catedra de stomatologie terapeutică în policlinica aceluiași spital (1961—1966), apoi cu fondarea Policlinicii Stomatologice Republicane (1966), la baza secției de stomatologie terapeutică a acestei instituții, catedra stomatologie ortopedică la baza secției respective a Policlinicii Stomatologice Municipale din Chișinău, activînd în această instituție pînă în anul 1979.

P. Godoroja,
*dr. hab. în med.,
profesor universitar,
șef catedră Protetică
dentară și Ortodonție a
U.S.M.F.
„N. Testemițanu”*

A. Guțan,
*profesor universitar,
dr. hab. în med.*

I. Postolachi,
*dr. hab. în med.,
profesor universitar*

Gh. Nicolau,
*profesor universitar,
doctor habilitat, șef
catedră Stomatologie
Terapeutică*

S. Sîrbu
*profesor universitar,
doctor în medicină,
catedra stomatologie
terapeutică, niversitatea
de Stat de Medicină
și Farmacie „Nicolae
Testemițanu”*

Cu organizarea Clinicii Stomatologice a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” catedrele de stomatologie terapeutică și ortopedică sunt amplasate în această instituție.

Primii colaboratori ai facultății care au început anul de studii 1961—1962 la catedrele de profil stomatologic au fost prof.: N. Fetisov și doct. în științe medicale V. Titarev în cadrul catedrei de chirurgie oro-maxilo-facială; asist. S. Sîrbu și O. Ovcearuc în cadrul catedrei de stomatologie terapeutică; asist. M. Bușan și P. Topolnițchi în cadrul catedrei de stomatologie ortopedică.

Din luna ianuarie 1962 s-au reîntors din secundariat clinic și încep activitatea pedagogică în cadrul catedrei chirurgie oro-maxilo-facială A. Guțan și V. Ocusco.

Baza tehnico-materială a catedrelor de profil la această etapă era mai mult ca modestă, iar studenții la cursul preclinic lucrau cu bormașini de picior.

La prima etapă după fondare în fruntea facultății stăteau specialiști de profil general. În funcție de decanii activează dr. în științe medicale, conferențieri Gh. Moskovko, V. Marin și A. Babin. În anul 1964 decan devine conf. C. Matcovschi (1964—1966), succedat de conf. A. Guțan (1966—1971). În anul 1971 decan a fost ales I. Postolachi (1971—1982). În anul 1982 decan este ales G. Nicolau, iar vice-decan V. Burlacu (1986—1988). În perioada (1986—1993) în funcție de decan activează S. Sîrbu, iar vice-decan E. Chiriatic (1988—1994). În perioada 1993—2001 decan al facultății este numit I. Postolachi, iar vice-decan din anul 1994—2000 — V. Ouatu. Din anul 2001 în funcție de decan activează P. Godoroja, iar vice-decan S. Ciobanu (2001—2007), din 2007 — O. Solomon.

Catedra de Stomatologie terapeutică a fost organizată în anul 1961 de S. Sîrbu care a condus-o din anul 1962 pînă în anul 1986. Din anul 1986 catedra este condusă de discipolul facultății Gh. Nicolau. În prezent în cadrul catedrei activează: 2 profesori, 7 conferențieri, d.ș.m., 3 d.ș.m. și 8 asistenți.

Catedra de chirurgie oro-maxilo-facială a fost fondată în anul 1961 de către profesorul N. Fetisov (1961—1968). Din 1968 pînă în anul 1994 în fruntea catedrei s-a aflat A. Guțan, iar din anul 1994 pînă în prezent catedra este condusă de D. Șcerbatiuc. Actualmente în cadrul catedrei activează: 1 profesor, d.h.m., 3 conferențieri, 2 d.ș.m., 6 asistenți.

Catedra de stomatologie ortopedică a fost fondată în anul 1961. Ca șefi ai catedrei au activat S. Mudrii (1961—1962), M. Bușan (1962—1966), N. Fetisov (1966—1968). Din anul 1969 pînă în 2007 catedra, fiind reorganizată în „Protetică dentară și ortodonție” este condusă de I. Postolachi. Din 2007 pînă în prezent catedra este condusă de P. Godoroja. La catedră activează: 2 profesori, d.h.m., 8 conferențieri, d.ș.m., 15 asistenți.

Catedra de stomatologie pediatrică a fost fondată în anul 1986 de P. Godoroja, care se află în fruntea ei pînă în 2007. Din anul 2007 catedra este reorganizată în chirurgia oro-maxilo-facială pediatrică și pedodonție, șef — prof. I. Lupan. Actualmente la catedră

activează: 1 profesor, d.h.m., 5 conferențieri, d.ș.m., 4 asistenți.

Odată cu fondarea catedrelor de profil stomatologic se determină și direcțiile principale de cercetări științifice pe probleme actuale ale stomatologiei ținînd cont și de particularitățile situației geografice ale Moldovei. Activitatea științifică se desfășoară sub patronajul savanților din centrele științifice ale fostei Uniuni Sovietice (Moscova, Leningrad, Kiev, Odesa, Riga, ș.a.). Pe parcursul anilor au fost îndeplinite și susținute 10 teze de doctor habilitat în medicină, 75 teze de doctor în științe medicale. Colaboratorii catedrelor au publicat 37 monografii, compendii, manuale, peste 2939 articole și teze în diverse reviste, culegeri; au primit 89 brevete de invenții și circa 900 brevete de inovații mediate cu medalii de aur, argint, bronz, etc. la concursuri, expoziții internaționale.

Activitatea științifică are drept urmare prezentarea rapoartelor științifice la diverse foruri științifice republicane și internaționale din Rusia, Franța, România, SUA, Germania, Elveția, Bulgaria, Olanda, Ucraina, Belarus, Polonia, ș.a.

În cadrul catedrelor de profil se desfășoară pregătirea cadrelor prin rezidențiat, doctorantură și secundariat clinic. În cele 5 decenii de activitate au fost pregătiți peste 849 rezidenți, 62 secundariați clinici și doctoranzi.

În cadrul atenției corpului profesoral-didactic al catedrelor de profil se găsește lucrul științific al studenților organizat în cercurile științifice pe lângă fiecare catedră.

Rezultatele lucrului științific sunt prezentate la conferințele științifice studențești universitare și internaționale (România, Bulgaria, Rusia, Belorusia, Ucraina, ș.a.), la fel și pentru participarea la diverse concursuri. În anul 2000 lucrarea prezentată la concursul unional din fosta Uniune Sovietică a fost decorată cu medalia Ministerului Învățămîntului și cu diplomă (conducători științifici, prof. I. Postolachi și conf. Gh. Bîrsa).

Actualmente activitatea științifică a catedrelor continuă asupra problemelor actuale ale stomatologiei preconizînd pregătirea tezelor de doctor habilitat și doctor în medicină.

Odată cu fondarea cadrelor de profil se desfășoară un lucru organizatoric-metodic orientat la perfecționarea permanentă a procesului de instruire a viitorilor specialiști: se întocmesc programe analitice, elaborări metodice, CD-uri, texte ale prelegerilor, teste pentru internet.

Se muncește mult la crearea materialelor didactice: tablouri, scheme, mulaje, diapozitive, filme tematice autorizate, probleme cu diverse situații clinice, didactice virtuale, întrebări pentru autocontrolul instruirii, teste, etc. Toate acestea, la rînd cu înzestrarea catedrelor cu aparate optice de demonstrare, aparate de filmare, multimedia influențează pozitiv organizarea și perfecționarea procesului de instruire a studenților.

La argumentarea decanatului în anul 1986 se fondează a 4-a catedră de profil stomatologic — catedra

de stomatologie pediatrică (șef. — prof. P. Godoroja). Totodată se iau măsuri la lărgirea bazelor clinice ale catedrelor — factor important la pregătirea practică a studenților.

În anul 1978 se fondează Clinica Stomatologică a Institutului unde încep să-și desfășoare activitatea catedrele de stomatologie ortopedică. Se lărgesc bazele clinice ale catedrelor de chirurgie oro-maxilo-facială și stomatologie pediatrică. Datorită acestor măsuri numărul locurilor de lucru pentru studenți crește pînă la 100, astfel dînd posibilitate de a asigura un loc de lucru la lucrările practice pe fiecare student.

Din anul 1991, odată cu reorganizarea Institutului în Universitatea de Medicină, se revăd și se întocmesc noi planuri, dublîndu-se numărul de ore la disciplinele de profil stomatologic și aducîndu-le în raport cu cele de la universitățile țărilor europene. Dacă la fondarea facultății numărul de ore prevăzut pentru disciplinele stomatologice alcătuia 17% din numărul total de ore al planului de studii, actualmente acest număr de ore constituie 55%. Dacă la pregătirea preclinică a studenților planurile inițiale prevedeau instruirea pe parcursul a unui semestru, actualmente această pregătire durează 2 ani ce favorabil influențează instruirea clinică a viitorilor medici stomatologi.

Catedrele de profil stomatologic întocmesc noi programe computerizate ce sunt aprobate de Comisia metodică a facultății, Consiliul metodic Central al Universității și Consiliul științific. Colaboratorii catedrelor întocmesc și editează manuale pentru studenți. În anul 2003 vede lumina tiparului manualul „Stomatologia terapeutică pediatrică”, autori: P. Godoroja, A. Spinei, I. Spinei editată în 2005 și în limba engleză. În anul 2007 s-a editat manualul „Ortodonția”, autori: P. Godoroja, C. Matasa, G. Granciu. În anul 2009 V. Trifan, P. Godoroja editează compendiul „Ortodonția”.

Colectivul catedrei de stomatologie terapeutică (șef. — conf. G. Nicolau) traduce din rusește manualul „Stomatologie terapeutică” (E. Borovski, 1990), colaboratorii catedrei chirurgie oro-maxilo-facială (șef — prof. A. Guțan) reeditează manualul Gh. Timoșca și C. Burlibașa „Chirurgie buco-maxilo-facială” (1992).

Un eveniment de mare importanță pentru stomatologia republicii a fost prima promoție de medici-stomatologi în număr de 49 de absolvenți ce a avut loc în anul 1964. Înmatricularea studenților la anul I în diferiți ani varia de la 50 la 222 persoane.

În anul 1989 în cadrul facultății încep să-și facă studiile studenți din țări străine (Siria, Iordania, Israel, Bulgaria, România, Sudan, Egipt, ș.a.).

Pînă în prezent au absolvit facultatea de stomatologie 4120 persoane.

Mulți dintre absolvenții facultății activează cu succes în Israel, SUA, Canada, Germania, Grecia, Iordania, Sudan, Siria, România, Rusia, Ucraina, Spania, ș.a. În acest context v-om menționa că nivelul de pregătire profesională la facultate a fost apreciat de OMS, Comisia Europeană Dent ED care a certificat facultatea de stomatologie a Universității de Stat de

Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Acest fapt obligă colaboratorii facultății de a continua perfecționarea procesului de studii și majorarea nivelului de pregătire profesională a medicilor stomatologi în raport cu cerințele contemporane.

O mîndrie a facultății sunt discipolii ei: V. Ghicavai — șef. catedrei de farmacologie clinică a Universității, prof.univ., S. Nicolai — șef a catedrei de farmacologie, prof.univ., V. Topalo — șef al catedrei chirurgie oro-maxilo-facială a FPM, N. Nanii-Godoroja — șef a Departamentului mamologie, Institutul Oncologic, G. Țăbîrnă — șef a Departamentului cap și gît a Institutului Oncologic, prof.univ., membru al AȘ din R.Moldova. Absolvenții facultății se găsesc în fruntea instituțiilor stomatologice din țară: S. Simionovici, A. Pancenco, P. Gnatiuc, M. Gaina, V. Bulgac, T. Sturza, V. Reabțev, I. Țugui ș.a.

Mulți din absolvenții facultății sunt medici de categorie superioară, s-au învrednicit de distincții statale, activ participă în viața obștească.

În cadrul facultății activează catedra chirurgie oro-maxilo-facială, stomatologie ortopedică și implantologie orală (șef. — prof. V. Topalo) și catedra de stomatologie terapeutică (șef. — prof. V. Burlacu) pentru rezidenți și reciclarea medicilor stomatologi. Actualmente acest proces continuă și în cadrul catedrei chirurgie OMF pediatrică și pedodontie.

Un aport considerabil în formarea facultății și succeselor obținute le aparține șefilor de catedre de profil: doctorilor habilitați în medicină, profesorilor universitari: A. Guțan, D. Șerbatiuc, G. Nicolau, I. Lupan, P. Godoroja, doctorului în medicină, prof.universitar S. Sârbu, profesorului I. Postolachi, la fel și șefilor de catedre ce sînt în componența facultății: doctorului habilitat în medicină S. Bour, doctorilor în medicină, conferențiarilor N. Curlat, V. Botoșanu.

O mare contribuție au adus la prosperarea facultății și doct.habilitat în medicină, prof.universitar V. Burlacu, doct.în medicină, conferențiar: A. Baraniuc, V. Banuh, M. Cojocar, V. Guțuțui, N. Cojuhari, T. Popovici, V. Ouatu, E. Balan, V. Cojocar, V. Mus-teață, ș.a.

Actualmente facultatea continuă lucrul asupra perfecționării procesului de instruire a studenților, lucrul metodic, curativ, educativ și științific întreținînd legături de colaborare cu facultățile respective ale universităților din SUA, Franța, Siria, Rusia (Sankt-Petersburg, Kazani), Ucraina (Kiev, Lvov), Belarusi (Minsk), România (Iași, București, Timișoara, Cluj-Napoca).

Facultatea de stomatologie este membru al consorțiumului facultăților de stomatologie francofone și evaluată de Dent ED. Dispunînd de o bază clinică modernă — clinica stomatologică universitară și alte clinici, decanatul, catedrele de profil stomatologic și întreg corpul profesoral-didactic continuă să pregătească cadre de medici stomatologi în raport cu cerințele moderne. Această continuitate a instruirii profesionale ne v-a permite pregătirea medicilor de o înaltă calificare.